

เดือดร้อนเพราะเพื่อนบ้าน

ผมได้รับโทรศัพท์หรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ จากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่เรื่อย ๆ ครับ ก็อาศัยแนวพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้คำแนะนำไปเป็นการช่วยกันทำงานเพื่อประชาชนเหมือนกัน

นายชมชอบได้รับความเดือดร้อนจากการสร้างอาคาร ๓ ชั้น เพื่อให้เช่าข้างที่ดินและบ้านพักของตัวเอง โดยก่อสร้างขณะจนขีดเหลือเกิน จึงร้องเรียนต่อสำนักงานเขตพบการกระทำผิดจริง สำนักงานเขต ฯ จึงออกคำสั่งตามกฎหมาย แต่ก็ยังก่อสร้างจนเสร็จ นายชมชอบจึงมีหนังสือขอถ่ายสำเนาเอกสารแบบแปลนของอาคารดังกล่าว และขอทราบผลคดีเพื่อดำเนินคดีด้วยตัวเอง และมีหนังสือทวงถามอีก ๒ ครั้ง ต่อมาสำนักงานเขตมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร ส่วนเรื่องการดำเนินการเรื่องที่ร้องเรียน ได้ออกคำสั่งระงับการก่อสร้างและห้ามเข้าใช้อาคาร และแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนแล้ว นายชมชอบจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานเขตมีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเพิ่มเติมสรุปว่า เมื่อได้รับหนังสือคำขอข้อมูลข่าวสารของนายชมชอบ สำนักงานเขต ฯ ได้มีหนังสือไปถึงเจ้าของอาคารว่าท่านถูกร้องเรียนเรื่องก่อสร้างอาคาร แล้วเขาจะขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการก่อสร้าง จะอนุญาตหรือไม่ให้ตอบมา ต่อมาบุตรสาวของเจ้าของอาคารมีหนังสือแจ้งไม่ยินยอมให้เปิดเผย จนผ่านไปกว่า ๔ เดือน นายชมชอบมีหนังสือทวงถาม สุดท้ายสำนักงานเขต ฯ มีหนังสือตอบว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขต ฯ มีมติไม่เปิดเผยข้อมูลแบบแปลนก่อสร้างอาคารด้านข้างบ้านพักอาศัยของนายชมชอบ ตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนกรณีขอทราบการดำเนินการเรื่องที่ร้องเรียน ได้ตอบชี้แจงไปแล้ว รวมทั้งตอบในแอป ฯ อีคิว คลายทุกข์ด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า แบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารที่ใช้เป็นแบบแปลนในการก่อสร้างอาคารข้างบ้านพักอาศัยของนายชมชอบ โดยเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องยื่นประกอบการขออนุญาตอยู่แล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ โดยมีใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล แต่เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตให้ก่อสร้างตามอำนาจหน้าที่ และเมื่อนายชมชอบได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าว ซึ่งอยู่ติดกับบ้านตัวเอง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขต ฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายชมชอบ

เรื่องนี้ขอให้เก็บไว้ที่กองช่างไว้ใช้เป็นแนวปฏิบัติได้เลยนะครับ และจำความเห็นของคณะกรรมการวินิจฉัยไว้ด้วย ไว้เรียนผู้บริหารว่าเพราะอะไรจึงเปิดเผยให้ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๓๗๗/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”